N°. 51. 1859.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant, met het Bijblad is ƒ 30 in het jaar; die van de Courant alleen ƒ 20 en die van het Bijblad alleen ƒ 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 1 MAART.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij Koninklijk besluit van den 9den Februarij 1859, n°. 61, is aan den kolonel, chef van de geneeskundige dienst in Nederlandsch Indie, G. Wassink, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van kommandeur der 2de klasse der orde van Albrecht den Moedige, hem door Z. M. den Koning van Saksen geschonken.

Bij besluit van 26 Februarij 1859, n°. 61, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, met ingang van 15 Maart aanstaande:

1°. aan *H. Bemelmans*, op zijn verzoek, eervol, ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente Gronsveld;

2°. te benoemen:

tot burgemeester der gemeente Gronsveld *M. Schrijnemaekers*, ten einde deze betrekking gelijktijdig te bekleeden met die van burgemeester der gemeente Rijckholt;

tot burgemeester der gemeente Venhuizen (Noordholland) *P. Hoek* Kz.

Bij besluit van 26 Februarij 1859, n°. 62, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, met ingang van 15 Maart aanstaande, aan jhr. mr. *M. C. Paspoort van Grijpskerke*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als burgemeester der gemeente Middelburg, onder dankbetuiging voor de in die betrekking bewezen diensten.

Bij Koninklijk besluit van 20 Februarij 1859, n°. 57, is als blijk van Zijner Majesteits goedkeuring en tevredenheid verleend:

a. *de zilveren medaille*, ingesteld bij Zr. Ms. besluit van den 22sten September 1855, n°. 64, en een loffelijk getuigschrift aan:

1°. *Jan van Meerendonk*, commies der 1ste klasse bij de directe belastingen te *Middelburg*, voor het verrigten van verschillende menschlievende daden;

2°. *C. L. Smit*, matroos der 1ste klasse op het schroefstoomschip *Bali*, voor het redden van een van dat schip in zee gevallen matroos ter reede van *Batavia*, op 1 December 1857;

3°. *J. H. van Dieke*, matroos der 2de klasse aan boord der schroefkorvet *Medusa*, voor het redden van twee personen ter reede van *Hongkong*, op 5 en 14 November 1857;

4°. *H. A. B. Hugenholtz*, gezaghebber van het particulier stoomschip *Ambon*, wegens het verstrekken van hulp tot redding van 22 personen die in den nacht van 24 op 25 April 1855 bij storm en onweder van een omgeslagen vaartuig in de Java-zee waren gevallen;

5°. *F. A. Schut*, matroos der 2de klasse op het stoomschip *Samarang*, voor het met levensgevaar redden van een marinier van dat schip, op den 24sten December 1857 te *Soerabaja* in zee gevallen;

6°. *Gerrit Helsdingen*, agent van politie te *Rotterdam*, voor het redden van drenkelingen op verschillende tijden;

7°. *Frederik Wilhelm Wienkamp* te *Amsterdam*, voor het redden van verschillende personen, zoowel bij brand als uit het water;

8°. .. *Bette*, kapitein van het Hannoversche koopvaardijschip *Alwina*, voor de redding in de Spaansche Zee op 19 October 1858 bij zwaren storm, van de bemanning van het Nederlandsche koopvaardijschip *Helena Brons*;

b. *de bronzen medaille*, ingesteld bij Zr. Ms. besluit van den 22sten September 1855, n°. 64, en een loffelijk getuigschrift aan:

1°. *J. D. Knol*, bootsmansmaat;

F. J. Kerstiens, matroos der 1ste klasse, en

J. van den Heuvel, matroos der 3de klasse, allen dienende op de schroefkorvet *Medusa*, voor het redden van een ligtmatroos van den boegspriet der *Medusa*, op 14 November 1857, te *Hongkong* in zee gevallen;

2°. *M. Vos*, te *Roermond*, voor het redden van een persoon uit het water op 6 Maart 1858, onder de gemeente *Blerick*;

3°. *T. J. Darrimont* en *A. J. Collard*, Belgische linie-ambtenaren te *Maaseyck* en te *Lanaye*, en *A. Putman*, koster der gemeente *Lanaye*, voor het door hen gehouden verdienstelijk gedrag bij de plaats gehad hebbende branden in de gemeente *Eysden*, op 5, 9 en 29 Augustus 1857;

c. eene gratificatie van *twintig gulden* en loffelijk getuigschrift aan:

J. Brand, te *Lage Zwaluwe*, voor het redden bij een orkaan van vijf personen van een in het *Hollandsch Diep* zinkend vaartuig;

d. eene gratificatie van *tien gulden* en loffelijk getuigschrift aan ieder der volgende personen:

1°. *J. Groen*, *J. de Vrij*, *K. Vuil* en *D. Prins*, visschers te *Egmond*, voor het met levensgevaar redden der equipage van het op den 9den Februarij 1858 bij *Egmond aan Zee* gestrande Pruissische brikschip *Felicitas*;

2°. *A. van Krimpen* te *Alblasserdam*, voor het redden van een door het ijs gevallen tienjarig kind, op den 26sten Februarij 1858, aan den mond der haven te *Alblasserdam*;

3°. *F. A. Snijders* te *Amersfoort*, voor de redding van een kind uit het water op den 12den Junij 1858, te *Amersfoort*;

4°. *D. Walraven* en *M. van den Berge*, sloepschippers, en *J. Klaasse* Az., *G. Hatenboer*, *W. Duvalois*, *S. Duinhouwer* en *C. Klaasse*, varensgezellen te *Brouwershaven*, voor het met levensgevaar door branding en hooge zee redden van acht personen van het op den 25sten Julij 1858 op de Kabeljauwsplaat omgeslagen ligterschip *Meggelina*;

5°. *L. van der Laan*, oud 15 jaren, te *Oudewater*, voor het redden van een jongen van negen jaren uit *den IJssel*, op den 7den September 1858;

6°. *A. van Babenburg*, te *Leur*, voor het redden op 7 October 1858 van een kind in zinkenden toestand uit de haven te *Leur*;

e. een loffelijk getuigschrift aan:

Arie Wijker, *J. Wijker*, *G. Krab*, zeeloodsen, en *Aldert Wijker*, matroos bij het loodswezen te *Egmond*, voor het met levensgevaar redden der equipage van het op den 9den Februarij 1858 te *Egmond aan Zee* gestrande Pruissische brikschip *Felicitas*.

Bij Koninklijk besluit van 26 Februarij 1859, n°. 69, is aan den heer *J. Makkers*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als ontvanger der registratie voor de burgerlijke acten n°. 2 te Amsterdam, behoudens aanspraak op pensioen.

Bij Koninklijk besluit van 26 Februarij 1859, n°. 70, is aan den heer *J. H. van den Bosch*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Overschie c. a., behoudens aanspraak op pensioen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

De officiele Fransche *Moniteur* behelst in zijn nommer van gisteren eene gewigtige mededeeling van dezen inhoud: »De kardinaal Antonelli, de staatssecretaris van het pauselijke gouvernement, heeft den 22sten Februarij aan de gezanten van Frankrijk en Oostenrijk medegedeeld dat de Paus, voor de van die twee mogendheden ontvangen bijstand zijnen dank betuigende, haar meende te moeten verwittigen dat zijn gouvernement nu kracht genoeg had om voortaan voor zijne eigene veiligheid te zorgen en in zijn gebied den openbaren vrede te handhaven; weshalve de Paus bereid was om met de twee mogendheden in overleg te treden, ten einde gezamenlijk ten spoedigste de noodige schikkingen tot gelijktijdige verwijdering der Fransche en der Oostenrijksche troepen uit het pauselijke gebied te maken."

Uit een artikel van de *Patrie*, een ministerieel dagblad van Parijs, is op te maken dat met de verwijdering van alle buitenlandsche troepen uit den Kerkelijken Staat nog maar ten deele aan Frankrijks eisch voldaan zal zijn. » De terugroeping der vreemde legers uit het pauselijke gebied (zegt dat blad) is nog geenszins de beslechting van het Italiaansche vraagstuk, maar alleen eene bijdrage daartoe. Indien de moeijelijkheden, welke de diplomatie zoekt te vereffenen, verdwijnen, dan zal de ontruiming noodwendig moeten plaats grijpen: dat zal het gevolg der te treffen schikking wezen. Hieromtrent schijnt men het nu reeds eens geworden te zijn. Doch andere moeijelijkheden blijven bestaan, en men kan thans nog niet zeggen hoe het daarmede gaan zal. Hoe veel gewigt Engeland daaraan hecht, heeft het getoond door eenen staatsman van zoo veel ervaring als lord Cowley naar Weenen te zenden. Hij is, zeide de heer Disraëli, met eene zending van verzoenende strekking belast. Zal hij daarin slagen? Dat wenschen wij van harte, want de aangekondigde ontruiming van het pauselijke gebied is in ons oog nog maar het begin van de vereffening der moeijelijkheden, en dit begin zou waarschijnlijk geene vruchten dragen, indien er voor de andere belangen geene voldoende regeling gemaakt wierd."

De andere moeijelijkheden, waarop de *Patrie* doelt, zijn, blijkens vroegere betoogen van dat blad gelegen in de verdragen welke Oostenrijk sedert 1815 met Napels, Toscana, Modena en Parma heeft gesloten. Van Frankrijks zijde wordt beweerd dat die kleine staten door de bedoelde verdragen hunne onafhankelijkheid hebben verloren en onder Oostenrijks beschermheerschap geraakt zijn, en dat hierdoor de geest van het Weener verdrag geschonden, Europa's politiek evenwigt verbroken is.

De *Patrie* beweert verder dat lord Cowley's zending, indien zij niet slaagt, althans een beletsel voor Engeland zal zijn om zich naderhand te verklaren tegen den geest waarin hij moest handelen, dat is tegen de Fransche staatkunde. »Zoo Cowley's zending geenen voor de geheele wereld eervollen en nuttigen vrede te weeg brengt (zegt dat blad), dan zal in allen gevalle Engeland daardoor diplomatiek gebonden zijn voor de gebeurlijkheden die zich later zullen kunnen voordoen. Als het Weener kabinet de voorstellen van zulk eenen onderhandelaar afslaat, zal het zijne verantwoordelijkheid verzwaren, en zich zelf blootstellen aan het gevaar van alleen te staan, in welke positie het Frankrijk hoopte te brengen."

DUITSCHLAND.

Het in ons vorig nommer kortelijk vermelde artikel van de half-officiele *Oesterreichische Correspondenz* is van den volgenden inhoud:

» Z. M. de Keizer heeft bevolen dat de verlofgangers van eenige der regementen, die in Italie staan en wier aanvullingsdistricten zich in meer verwijderde gedeelten der monarchie bevinden, opgeroepen moeten worden om zich allengs bij hunne corpsen te vervoegen. Ofschoon de keizerlijke regering grond meent te hebben om de hoop op eenen gunstigen uitslag van zoo vele ernstige en van onderscheiden kanten gedane pogingen tot het behoud des vredes niet op te geven, en ofschoon zij van haren kant bereid is om alles te doen wat van haar billijker wijze voor de bereiking van dat doel verwacht mag worden, zoo rust toch aan den anderen kant op haar de dure pligt om alle maatregelen te nemen, welke in de tegenwoordige omstandigheden door de voorzigtigheid vereischt worden, en om met name het oog gevestigd te houden op de mogelijkheid eener poging om den vrede te verstoren. Bij de groote verwijdering der aanvullings-districten vereischt de oproeping der verlofgangers, al wordt zij slechts voor een gedeelte des legers bevolen, toch steeds eenig tijdsverloop. In deze omstandigheid, in de voortdurende oorlogstoerustingen van het naburige Sardinie, en in het voor weinige jaren door dien staat gegeven voorbeeld van een vijandigen inval zonder voorafgaande oorlogsverklaring, is eene voldoende wettiging van dien maatregel gelegen. Wij zijn overtuigd dat — gelijk de in het begin dezes jaars verordende versterking van het keizerlijke leger in het Lombardo-Venetiaansch Koningrijk overal, waar men opregtelijk het behoud des vredes wenscht, met kalmte en zonder vooringenomenheid beoordeeld is geworden, — zoo ook deze oproeping van verlofgangers in haren waren aard opgevat en daaraan geene beteekenis gegeven zal worden, welke aan de vredesgezindheid der keizerlijke regering twijfel zou kunnen doen ontstaan of de strekking van dien maatregel in een verkeerd daglicht zoude plaatsen."

ENGELAND.

Wij hebben reeds den hoofdinhoud medegedeeld van hetgeen de kanselier der schatkist in de zitting van het Lagerhuis van jl. Vrijdag op de interpellatie van lord Palmerston betreffende Europa's politieke gesteldheid heeft geantwoord. Hier volgt de rede van den heer Disraëli, zoo als zij door de *Times* wordt medegedeeld.

» Het bevreemdt mij niet dat de edele lord, die in dit Huis aan het hoofd der oppositiepartij staat, bij de hagchelijke gesteldheid der politieke aangelegenheden, van deze regtmatige gelegenheid heeft gebruik gemaakt om de vragen te doen, welke hij tot de ministers der Kroon heeft gerigt; en ik erken gaarne dat hij ditmaal zelfs niet kan worden verdacht van zich door partijgeest te laten leiden.

» Ik mag herinneren, hoe de mannen welke nu aan deze [de ministeriele] zijde van het Huis zijn gezeten, gehandeld hebben in eenen tijd van groote moeijelijkheden, te weten in den laatsten tijd vóór dat de Oostersche oorlog uitbrak; ik wijs daarop met vertrouwen als een blijk dat men hier te lande zelfs in de hagchelijkste tijden strijd tegen het gouvernement kan voeren zonder gebrek aan vaderlandsliefde.

» De staat der zaken geeft voorzeker den edelen lord allezins grond tot de vragen welke hij aan ons heeft gerigt. Het is algemeen bekend, dat er in verscheiden gedeelten van Europa krijgstoerustingen gemaakt worden. Het is algemeen bekend dat twee althans van de groote militaire mogendheden van het vasteland bezig zijn hare strijdmiddelen gereed te maken; en, waarlijk, ik kan mij geen tijdsgewricht voorstellen, hetwelk aan iemand, die in de omstandigheden van den edelen lord verkeert, meer regt zou geven om eene vraag aan de ministers der Kroon te rigten; ook kan ik mij geen tijdsgewricht voorstellen hetwelk het Huis der Gemeenten levendiger zou doen gevoelen dat wij eenen pligt te vervullen hebben, hoe zeer wij ook wenschen ons uit te laten met al die omzigtigheid welke de staat der zaken mag schijnen te vereischen.

» Ik stem volkomen in met de wijze waarop de edele lord de gesteldheid der bij de regeling van 1815 betrokken mogendheden beschouwde. Hij heeft, dunkt mij, duidelijk en voldoende aangetoond dat geene van die mogendheden voor haar belang eene storing dier regeling kan wenschen, en ik geloof dat bij geene van haar de wensch bestaat om daarin stoornis te brengen. Maar ik erken met den edelen lord, dat er omstandigheden aanwezig zijn, en bepaaldelijk een onregelmatige staat van zaken in Italie, welke zeer noodlottige gevolgen zouden kunnen hebben en zelfs tot oorlog zouden kunnen leiden, al mogt het ook bij den aanvang der vijandelijkheden de bedoeling niet zijn de schikkingen van 1815 te bestrijden of in het geding te mengen.

» De edele lord heeft een levendig tafereel opgehangen van de krijgstoerustingen welke op het vasteland plaats hebben. Ik kan hem de verzekering geven dat, terwijl men elders zoo ijverig in de weer was, Harer Majesteits bewind niet geheel heeft stil gezeten. Wij hebben getracht, naar ons beste weten en met de uiterste omzigtigheid, zoo te handelen als in de hagchelijke gesteldheid der zaken onzes inziens voor het behoud van den algemeenen vrede bevorderlijk kon zijn. Het gewigt van hetgeen door den edelen lord te regt de gunstige positie waarin Engeland tusschen de twee bedoelde mogendheden zou kunnen treden werd genoemd, is aan onze opmerkzaamheid niet ontgaan. Een naauw bondgenootschap bestaat en zal, naar ik hoop, lang blijven bestaan tusschen ons en Frankrijk. Met Oostenrijk zijn wij, gelijk de edele lord te regt aanmerkte, in hartelijke verstandhouding. Wij zijn dus in eene gesteldheid waarin wij aan de beide partijen raadgevingen kunnen aanbieden welker bedoeling niet kan worden miskend. Aan die beide mogendheden gaven wij, en van beide ontvingen wij vriendschapsbewijzen, en hare onderlinge vriendschap is voor ons thans alleen zoo ver van belang, als het behoud des vredes voor alle staten van belang is.

» De edele lord wenschte te weten, of wij in staat waren eenige mededeeling betrekkelijk de tegenwoordige gesteldheid der zaken aan het Huis te doen. Zeer edelmoedig en onbekrompen voegde hij er bij, dat, zoo wij niet in staat waren iets mede te deelen, zoo wij verklaarden daarvan ongerief en nadeel voor het algemeene belang te duchten, — dat hij alsdan niet alleen niet zou aandringen maar zich met het vertrouwen, dat wij onzen pligt jegens onze souverein en jegens ons land vervullen, wilde gerust stellen en van de toekomst zoo veel goeds wilde verwachten als de omstandigheden zouden toelaten.

» Met genoegen deel ik dan den edelen lord en het Huis mede, dat wij mededeelingen hebben ontvangen, welke ons grond geven om te denken dat eerlang de Kerkelijke Staat door de Fransche en de Oostenrijksche troepen zal ontruimd worden, en dat wel met goedvinden van het pauselijke gouvernement. In deze omstandigheden heeft lord Cowley, die het volle vertrouwen van Harer Majesteits gouvernement bezit, zich met eene vertrouwelijke zending naar Weenen begeven. Het Huis zal niet verwachten dat ik omtrent den eigenlijken aard dezer zending of omtrent de instructien welke Hare Majesteit goed gevonden heeft hem te geven, in bijzonderheden treed. Genoeg zij het te zeggen dat hij gezonden is om vrede en verzoening te bewerken.

» Nu meen ik te mogen zeggen dat ik het Huis bij deze gelegenheid met openhartigheid bejegend heb. Het zal alzoo, naar ik vertrouw, mijne bedoeling niet miskennen, als ik het waag nog eene aanmerking te maken. De beraadslagingen en besluiten dezer vergadering worden buiten 's lands naauwkeurig nagegaan. Uitdrukkingen, die wij hier in onze vrijheid van discussie hebben gebezigd, worden zeer dikwijls opgevat in eenen zin waaraan de sprekers zelven nooit hebben gedacht. Het is onmogelijk te zeggen wat thans de uitwerking van eene warme discussie of van eene onbedachte uitdrukking zou kunnen zijn. Mijne roepstem zal alzoo, naar ik hoop, bij deze vergadering ingang vinden, als ik haar voorhoud van hoe veel belang het is de discussie over dit onderwerp voor alsnog uit te stellen. Ik kan namens Harer Majesteits gouvernement de verzekering aan het Huis geven, dat van onze zijde al het mogelijke zal worden gedaan om den algemeenen vrede te behouden, en dat wel op beginselen welke met Europa's eer en welzijn overeenstemmen."

Daarop nam lord John Russell het woord: hij verheugde zich over de ontvangen mededeeling, vereenigde zich met de inzigten van Harer Majesteits gouvernement, welke de heer Disraëli had aangewezen, verwachtte alles goeds van de zending van lord Cowley, en vermaande de Italianen om de verbetering van hun lot, welke hij van harte wenschte, niet van eene vredebreuk te verwachten.

Hiermede is het Huis van de behandeling dezer aangelegenheid afgestapt, en vervolgens heeft de heer Pakington, de minister van marine, het budget van zijn departement voor het eerlang aanvangende dienstjaar voorgedragen. Hij vroeg voor dat dienstjaar te zamen eene som van 9,813,181 ponden sterling, terwijl voor het ten einde loopende dienstjaar 8,851,371 p. st. bewilligd is. De minister wees eerst op de vergrooting der Fransche zeemagt in den laatsten tijd, en zeide dat Engeland daarbij niet achter mogt blijven, en dat Harer Majesteits gouvernement voor het volgende dienstjaar nagenoeg een millioen p. st. meer aanvroeg ten einde de bemanning der vloot met 3000 man te kunnen vermeerderen en het aantal oorlogsschepen met 15 stoomlinieschepen en 9 stoomfregatten benevens twee met ijzer gepantserde schepen. Aangaande deze laatste waren de proefnemingen zoo uitgevallen, zeide hij, dat het gouvernement oordeelde het aanbouwen van die nieuwe soort van schepen te moeten beginnen en geene andere keuze te hebben, hoe groot de kosten ook mogten zijn. De vloot zou alzoo in het volgende dienstjaar, deels door het bouwen van nieuwe schepen, deels door het verbouwen van zeilschepen, met 24 stoomvaartuigen van de grootste soort en verder met twee drijvende stormrammen worden vermeerderd, terwijl er bij het einde van het dienstjaar nog meer schepen in aanbouw zouden liggen of ter omschepping in stoomvaartuigen bestemd zouden worden. De eerste post der begrooting, strekkende tot voorziening in de soldij en het onderhoud van 62,400 zeelieden en scheepsjongens, waaronder 15,000 mariniers, is terstond aangenomen.

— De officiele statistiek van Engelands handel over de eerste maand dezes jaars wijst eene aanmerkelijke toeneming aan. In die maand heeft de uitvoer van Britsche producten uit het Vereenigd Koningrijk eene waarde bedragen van 9,593,423 p. st., tegen 7,221,600 p. st. in Januarij 1858, en 9,058,105 p. st. in dezelfde maand van het jaar 1857.

TURKIJE.

Een bij den Parijschen *Constitutionnel* ontvangen schrijven uit Konstantinopel van den 16den Februarij zegt dat er tot nog toe geene bewegingen van Turksche troepen naar den Donau hebben plaats gehad, dat het welligt in het plan der Porte ligt, troepen daarheen te zenden, maar dat zij daarmede waarschijnlijk wachten zal tot den afloop der te houden conferentie over de zaak der Donau-Vorstendommen.

— Op voorstel van den vorst Couza heeft de wetgevende vergadering van Moldavie den 14den Februarij jl. eenstemmig besloten, de belastingen met vijf per cent te verhoogen, ten einde geld voor het vermeerderen der Moldavische krijgsmagt te bekomen.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 28sten Februarij* 1859.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de Commissie, belast geweest met het onderzoek der geloofsbrieven van den heer Beens, herkozen in het hoofdkiesdistrict Tilburg, deswege rapport uitgebragt, en geadviseerd om, aangezien die stukken in de vereischte orde waren, dien heer toe te laten zoodra hij de bij de Grondwet gevorderde eeden zou hebben afgelegd. De heer Beens heeft daarop in handen des Voorzitters, daartoe van wege den Koning gemagtigd, die eeden afgelegd en als lid der Kamer zitting genomen.

In deze vergadering zijn voortgezet de beraadslagingen over § 22 van het Voorloopig Verslag omtrent het wets-ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1856, waarbij behandeld is het onderwerp der koffijveilingen, waarover de overwegingen laatstleden Zaturdag niet afliepen. Het woord over die aangelegenheid werd gevoerd door de heeren Stolte, Godefroi, Betz, van Eck, Sander, van Deinse en den Minister van Kolonien, waarna de behandeling van dit onderwerp gesloten werd verklaard.

De §§ 23 en 24, vermindering der courtagie van de makelaars, en overstortingen der gelden uit de veilingen der gouvernements-producten in 's lands kas, de laatste van het Voorloopig Verslag, gaven geene aanleiding tot beraadslaging. Daarmede werden de algemeene discussien over het wets-ontwerp gesloten verklaard.

Het eenig artikel en de beweegredenen gaven geen aanleiding tot overweging, waarna het wets-ontwerp met algemeene (52) stemmen werd aangenomen.

De Kamer heeft beslist dat op aanstaanden Maandag den 7den Maart zal aanvangen de behandeling van het wets-ontwerp betreffende het tarief van regten op den in-, uit- en doorvoer, waaromtrent reeds vroeger het Eindverslag werd uitgebragt,

Blijkens een bij het Departement van Marine ontvangen telegraphisch berigt, is het oefenings-eskader, onder bevel van den schout bij nacht F. X. R. 't Hooft, den 27sten Februarij te Lissabon aangekomen.

Aan boord der schepen van het eskader bevond zich alles wel.

Aan de jongst alhier ontvangen *Javasche Couranten*, loopende tot 5 Januarij jl., ontleenen wij de onderstaande mededeelingen.

Op het daartoe door de hoofdcommissie van bestuur der inrigting voor jongens-weezen te Soerabaja, gevestigd te Batavia, gedaan verzoek, is bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, van 29 December 1858, n°. 21, te kennen gegeven, dat er bij de Regering geene bedenking bestaat tegen de daarstelling der gemelde inrigting, volgens het daarvan opgemaakt en bij het besluit van 16 September 1858, n°. 18, gevoegd plan, en deze inrigting als zedelijk ligchaam wordt erkend en toegelaten, en zoo lang daarvan niet wordt afgeweken, zal blijven erkend en toegelaten, mits ook de middelen, die de vereeniging of haar bestuur zullen aanwenden tot bereiking van het voorgestelde doel, niet in strijd zijn met de wet en de staatkundige belangen dezer bezittingen.

Door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie waren nog de volgende beschikkingen genomen:

bij het civiel departement.

benoemd, tot directeur der cultures, de directeur der middelen en domeinen mr. G. Umbgrove; tot adsistent-resident van Montrado N. Hofstede, laatst benoemd adsistent-resident van Sambas; tot adsistent-resident van Sambas J. Zwager, laatst adsistent-resident van Koetei; tot controleur der 1ste klasse bij het binnenlandsch bestuur in de Wester-afdeeling van Borneo, de controleur der 2de klasse aldaar C. Kater, met bepaling dat hij voorloopig zal worden belast met het bestuur der afdeeling Sintang; tot advocaat en procureur bij den raad van justitie te Padang, mr. C. Vinju; tot deurwaarder bij den residentieraad te Soerakarta, H. van Doorn, gepasporteerd onderofficier van het Oost-Indische leger; tot onderwijzers voor de dienst in Nederlandsch Indie, H. A. van der Put, A. J. L. Lempe en L. C. Polderman, allen particuliere onderwijzers van den 2den rang; tot stadsvroedmeesteres te Samarang A. Tinkhof, geboren den Toorn;

ontslagen, wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de post-commies, tevens pakhuismeester te Palembang, L. IJ. Tomminck jr.; de deurwaarder bij den residentieraad te Soerakarta G. Hooff; de adsistent-resident van Demak en Grobogan, residentie Samarang, A. L. van Blommestein; wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten, tevens pakhuismeester te Bantam S. H. Bachet; de élève-opzigter bij 'slands burgerlijke werken G. C. de Burlet; de stadsvroedmeesteres te Samarang, F. Loze, geboren van Bommel;

ontheven, van de verdere vervulling zijner betrekking, de adsistent-resident van Sintang, H. von Gaffron; van de waarneming der betrekking van adsistent-resident van Montrado, de kapitein der infanterie F. G. Pfeiffer;

verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den opzigter der 1ste klasse van den waterstaat en 'slands burgerlijke openbare werken J. Grumiaux, en aan het lid in den raad van justitie te Batavia jhr. mr. C. J. van Beresteyn;

bevorderd: tot controleur 1ste klasse G. J. van der Tuuk; tot controleur 2de klasse T. Meijer;

tijdelijk gesteld ter beschikking van den gouverneur der Moluksche eilanden, de adjudant-onder-officier C. B. H. von Rozenberg;

bij het militair departement:

geplaatst: bij de civile en militaire geneeskundige dienst in de derde militaire afdeeling op Java, de dirigerende officier van gezondheid 2de klasse L. Lindman; bij de civile en militaire geneeskundige dienst te Palimanang (Cheribon), de officier van gezondheid 3de klasse L. O. de Visser;

overgeplaatst: bij de civile en militaire geneeskundige dienst in de tweede militaire afdeeling op Java, de dirigerende officier van gezondheid 2de klasse A. E. Waszklewicz; bij het garnizoen te Meester Cornelis, de officier van gezondheid 3de klasse D. Lammerse, van het garnizoen te Katimbang;

verleend: een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie J. H. F. von Stietz; aan den kapitein der infanterie L. C. C. van Oijen; aan den 2den luitenant der infanterie O. van Dijck;

bij het marine-departement:

benoemd, tot 1sten commies bij het kommandement der zeemagt en de inspectie der marine, de 2de commies ten burele van den chef over de geneeskundige dienst (militair ambtenaar der 2de klasse), H. J. van Spanje.

Voorts behelzen die Couranten nog de volgende berigten:

Batavia, 28 December. — Gedurende de maand November 1858 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van f 924,091:45.

De ontvangst over de eerste elf maanden van dit jaar bedraagt		f 8,369,392:65^5
Hieronder is echter begrepen: aan fictive regten op gouvernements-producten .	f 1,778,942:67	
Aan terugbetaalde regten . . .	88,242:56	
		1,867,185:03
Zuivere ontvangst . . .		f 6,502,207:62^5

Gedurende de eerste elf maanden van 1858 is meer ontvangen dan over dien tijd in 1856 f 795,848:02^5 en meer dan in 1857 f 119,310:22^5.

— Wij zijn thans in de gelegenheid gesteld om uitvoerige berigten omtrent de expeditie tegen den Panglima Besar van Reteh mede te deelen.

De zeeroovers (Illano's) der Soloksche en Mangidanaosche eilanden, die hunne togten westwaarts tot in de straat van Malakka uitstrekten, zochten reeds voor tientallen van jaren om den grooten afstand van hun geboorteland eene wijk- en bergplaats van hunne personen en goederen op de voor diepgaande schepen ongenaakbare kust van Indragiri.

Daar vestigde zich allengs, ten spijt der sulthans van Lingga, tot wier gebied die streek behoort, eene vreemde zeeroovers-bevolking, welke de eigenlijke bewoners van het land weldra aan zich onderwierp.

In Januarij 1834, toen de zeeschuimerijen dier vreemdelingen op Sumatra zich uitermate hadden vermenigvuldigd, werd door drie gouvernements-kruisbooten en een vijftigtal praauwen, door den Onderkoning van Riouw uitgerust, eene kolonie van zeeschuimers aan de rivier Enok, niet verre van de plaats waar de jongste overwinning is behaald, uiteen gejaagd.

Een gedeelte der verjaagde roovers schaarde zich toen bij hunne lotgenooten, die zich aan de Reteh-rivier hadden neêrgezet en toen reeds als hun onmiddellijk hoofd moeten erkend hebben den Panglima Besar, welke zijn einde vond in den laatsten strijd. Bij gelegenheid der begenadiging van den beruchten Radja Akil in 1828, had hij als bloedverwant van dien als sulthan van Soekadana overleden zeeroover vergiffenis gekregen voor gepleegde zeerooverijen en was hem de bescherming van het Gouvernement toegezegd.

In weerwil van deze gunst bleef hij zich halsstarrig verzetten en roofde en moordde, laatstelijk onder het voorwendsel van de partij des afgezetten sulthans van Lingga toegedaan te zijn.

Verscheidene pogingen werden door het Gouvernement gedaan om hem tot inkeer te brengen, doch te vergeefs. In het belang zoowel van het Gouvernement, als van de vorsten van Lingga, Riouw en onderhoorigheden, en der aan hem onderworpen inheemsche bevolking, die steeds òf in eene harde onderdrukking òf in groote vrees voor aanrandingen leefden, werd tot eene zoo mogelijk geheele vernietiging van zijn gezag besloten, voor dat zijne vereeniging met een tal van misnoegden en kwaadwillige zwervers eene groote en kostbare expeditie zoude vorderen.

Door den buitengewonen ijver van den fungerenden Onderkoning en de rijksgrooten van Riouw en Lingga, die niets liever wenschten dan spoedig een einde te maken aan het roovernest van den Panglima Besar, werden in betrekkelijk korten tijd bij Riouw verzameld twee kruisbooten, negen goed uitgeruste groote en dertien kleine praauwen, bemand met ca. 300 koppen en voor twee maanden van leeftogt voorzien, onder bevel van radja Hoessin, tweeden onechten zoon van den vroegeren Onderkoning radja Djafar.

Deze magt, versterkt door twee gouvernements-kruisbooten, verliet den 9den October de reede van Riouw, gesleept wordende door Zr. Ms. stoomschip *Soemving*, aan wiens kommandant, den luitenant ter zee der 1ste klasse A. J. Kroef de leiding der operatien was opgedragen. Door het gedurig losraken van praauwen en door slecht weder kwam de flottille eerst den 12den op de Soengi Reteh. Onmiddellijk werd er eene kruisboot onder bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse A. S. van Maasselt en eenige gewapende praauwen naar de Kwala Enok gezonden om deze af te sluiten, even als de overige vaartuigen alle andere uitgangen moesten trachten te versperren. In weerwil van de onbekendheid met de vaarwaters werd deze manoeuvre zoo spoedig verrigt, dat de Panglima Besar den tijd niet had om zijne geheele magt te verzamelen en zich met een gedeelte der zijnen in den morgen van den 13den October zag ingesloten in de moerassen aan de Soengi Sampe gelegen. Bij eene verkenning op den 14den kreeg men, behalve verscheidene gevangenen, ook de zekerheid, dat de grootste vaartuigen der flottille tot onder de vijandelijke versterkingen konden naderen. Deze versterkingen bestonden uit twee bentings, waarvan de grootste met 15 en de kleinste met 6 stukken geschut was voorzien. Zij lagen ter weêrszijden van de S. Sampe, een zijtak van de S. Reteh, en wel de grootste om eene landpunt, gevormd door den zamenloop der eerstgenoemde rivier met een zijner zijtakken, de S. Balang. Panglima Besar had na het vertrek van het stoomschip, dat hem in de maand Julij door onderhandelingen tot onderwerping had trachten te bewegen, al zijne aanhangers en een groot gedeelte der bevolking van Reteh in zijne hoofdbenting doen zamenkomen en hen op den Koran laten zweren, dat, wat er ook mogt gebeuren, allen goed en kwaad zouden deelen. De monding der S. Reteh had hij sedert door grootere en kleinere vaartuigen laten bewaken om onmiddellijk kennis te hebben van de aankomst van verdachte schepen. Doch een valsch berigt, door een Reteher van Lingga aangebragt, als zoude de Onderkoning even voor zijn afsterven gelast hebben alle uitrustingen tegen Reteh te staken, had hem eenigzins zorgeloos gemaakt. Echter was hij genoegzaam van krijgsbehoefte en van eenen belangrijken voorraad padi voorzien. Zijne magt, die anders meer dan duizend manschappen had kunnen tellen, was door de plotselinge verschijning der flottille thans slechts een paar honderdtal weêrbare Illanos groot.

Den 18den October was de flottille tot op een kanonschot de bentings genaderd, waar zij zoodanig werd gerangschikt, dat haar geschut naar alle zijden kon werken. Inmiddels hadden de Shabandar en Orang Kaja, hoofden der Retehsche bevolking, met een 15tal hunner onderhoorigen zich bij den radja Hoesin aangemeld, hunne vreugde te kennen gevende, dat eindelijk het vooruitzigt bestond om van de vreemde onderdrukking bevrijd te worden. Zij boden alle hulp welke in hunne magt was aan, en beloofden meerdere hunner onderhoorigen, die zich nog verscholen hielden, zooverre zij niet bij den Panglima Besar in diens bentings waren opgesloten, bijeen te zullen brengen.

Tijdens eene verkenning op den 19den October deed de vijand een uitval, die echter zoo duchtig werd afgeslagen, dat hij met achterlating van drie dooden in aller ijl de vlugt nam. Ook kwamen twee groote, sterk bemande en met drie stukken geschut gewapende praauwen stroom afwaarts, om post te vatten achter eene versperring, dwars door de S. Sampe gelegen en uit zware boomstammen bestaande. Deze keerden evenwel den volgenden morgen naar hunne vroegere ligplaats terug.

De medewerking der Maleijers en Rajats bleek spoedig luttel te zullen zijn; want zich steeds in de achterhoede ophoudende, trokken zij op het eerste gezigt van den vijand nog meer terug, om op verren afstand een vervaarlijk geschreeuw en doelloos vuur aan te rigten.

De Boeginezen van Riouw, ongeveer 70 in getal, bewezen voortreffelijke diensten en gaven dikwijls blijken van eene onvoorzigtige onversaagdheid.

Gedurende de volgende dagen werd eene versterking opgeworpen en alles gereed gemaakt om met het geschut en twee kleine mortieren de hoofdbenting aan te tasten. Na een mislukten aanval van den vijand op den 20sten October, viel er in den morgen van den 27sten October een gevecht voor, dat al het verrigte in de vorige dagen nutteloos had kunnen maken. Eene keurbende van ongeveer 80 Illanos had namelijk, begunstigd door het digt begroeide terrein, de versterking ongemerkt weten te naderen. Reeds waren eenigen hunner op en binnen de werken, toen in een oogwenk alle Boeginezen op de been waren en een woedend gevecht ontstond. De te hulp snellende Europeanen deden den vijand met verlies van 14 dooden spoedig naar zijne hoofdversterking terugvlieden.

Te gelijker tijd hadden de bovenvermelde praauwen, met vervaarlijke apellans of borstweringen voorzien, eene afleiding moeten geven, doch zij werden in weinige oogenblikken door het vuur der kruisbooten zoodanig gehavend, dat zij ten spoedigste een goed heenkomen naar hunne vroegere schuilhoeken zochten.

Bij deze gelegenheid was weder overtuigend gebleken, dat hoegenaamd geen staat viel te maken op de ruim 200 Maleijers en Rajats, zoodra

er gevochten moest worden, en dus de voorgestelde taak geheel zoude vallen op de 30 Europeanen, 65 Boeginezen en de equipages der gouvernements-kruisbooten, die vermoedelijk bij een langdurig verblijf in die moerassen door ziekten zouden geteisterd worden. De kommandant besloot derhalve meer magt van Riouw te ontbieden, ten einde den strijd spoedig tot een gewenscht einde te brengen, zoomede een nieuwen voorraad ammunitie, hoofdzakelijk geweerpatronen, aan te vragen, van welke door de Maleijers eene ongehoorde en nuttelooze consumtie was gemaakt. De in het bezit der Maleijers zijnde vuurwapenen werden hun zooveel mogelijk ontnomen en aan die Boeginezen verstrekt, welke van geene geweren voorzien waren.

Op den 1sten November kwam de *Soembing* in gezelschap van Zr. Ms. brik *de Haai* van zijnen togt naar Riouw terug, medebrengende eene versterking van 25 uitgelezen manschappen, onder bevel van den 1sten luitenant der infanterie Niessen. Ondertusschen was de magt voor Reteh versterkt geworden met een 30tal schepelingen onder twee officieren van Zr. Ms. schoenerbrik *Padang*, welk op den 29sten October ter reede van Reteh was aangekomen, waarbij zich later een detachement voegde van 40 matrozen en mariniers, aangevoerd door twee officieren, allen getrokken uit de equipage der brik *de Haai*.

Om de talrijke vrouwen en kinderen, welke zich in de vijandelijke benting bevonden, zooveel mogelijk te sparen, was door den resident van Riouw een ultimatum toegezonden, dat den 2den November aan den Panglima Besar werd ter hand gesteld; diens antwoord was echter zoo onvoldoende, dat onmiddellijk besloten werd de een oogenblik gestaakte vijandelijkheden te hervatten. Twee lange 6ponders, één 3ponder, drie handmortieren van 11½ en 12 duim en verscheidene in hooge boomen geplaatste lilla's onderhielden gedurende eenige dagen een onophoudelijk doch zonder overhaasting volgehouden vuur. In de boomen geplaatste uitkijken gaven de rigting aan, volgens welke de stukken moesten gesteld worden en 's nachts werden daartoe rooilijnen en bakens gebruikt.

Aan die beleidvolle voorzorgen en rustelooze pogingen moet het toegeschreven worden, dat, niettegenstaande ons geschut op de 4 Nederlandsche ellen dikke en met zware palissaderingen van niebong voorziene wallen weinig uitwerking scheen te zullen hebben, echter eene tegenovergestelde uitkomst werd verkregen, doordien de met zorg gerigte schoten telkens de kogels in en om de vijandelijke geschutpoorten deden dringen, waardoor het vuur van den vijand slechts flaauw kon werken, omdat zijne artilleristen zich telkens bij het laden buiten de embrasures moesten bloot geven. De meeste grenaten daarentegen smoorden in den uitgestrekten modderpoel, welke het midden der vijandelijke benting innam.

Een uit de vijandelijke benting ontvlugte Balinees deelde mede, dat, na naauwlijks een twintigtal dagen te zijn ingesloten, reeds misnoegdheid en moedeloosheid onder de wederspannigen begon te ontstaan, hoofdzakelijk wijl die lieden, aan een op Indische wijze weelderig leven gewoon zijnde, niet lang tegen ontberingen vooral van amfioen bestand waren.

In den nacht van den 4den November trachtte de vijand de kruisbooten te overvallen, doch de waakzaamheid der uitgezette wachten verijdelde deze poging. Ankerkettingen werden over de kreek gespannen om deze vaartuigen voor branders te vrijwaren.

Om met kleine praauwen van de S. Sampe in de S. Batang te komen, had men reeds een tamelijk lang kanaal door den modder gegraven, maar aangezien dit werk te lang duurde, werd besloten die praauwen over den moerassigen grond daarheen te slepen.

Den 6den November was bepaald om met eene kolonne onder den luitenant-ter-zee 2de klasse Bunnik de vijandelijke benting van achteren aan te vallen, terwijl de flotille onder bevel van den luitenant-ter-zee 2de klasse van Heemskerk haar van voren zoude attaqueren. De kommandant Kroef bleef in de versterking, waaruit hij het geheele terrein kon overzien en door seinen de bewegingen zoude leiden. Een houwitser op scheeps-affuit, met de noodige ammunitie in eene praauw-sampang bevestigd, was de eenige artillerie, welke de kolonne over het moerassige en digt begroeide terrein met zich kon voeren.

Door het onverschillige en onwillige gedrag der inlandsche hulptroepen, vooral der Maleijers en Rajats, welke de praauwen naar de S. Batang moesten slepen, ging een kostbare tijd verloren, gedurende welken de kolonne tot aan de knieën in den moerassigen, met nipapalmen bedekten grond gezonken werkeloos moest wachten. Daar de kommandant te regt begreep, dat het ondervonden tijdverlies nadeelig zou werken op het verband der bewegingen, liet hij het sein tot terugtrekken geven.

's Avonds werd aan de hoofden der inlandsche hulptroepen hunne onverschilligheid ernstig onder het oog gebragt, onder bedreiging van, indien daartegen niet gewaakt werd, hen te zullen verlaten en geheel aan de woede van den Panglima Besar over te geven. Zij verklaarden, dat hun schijnbare onwil moest worden toegeschreven aan een gesuis in de lucht, hetwelk meest alle Maleijers hadden gehoord en als teeken hadden beschouwd, dat de aanval op dien dag ongelukkig moest uitvallen.

Hoewel in den morgen van den 7den November een zware regen viel, werd het plan tot den aanval toch niet opgegeven. Na eene hevige kanonnade, rukte de kolonne omstreeks den middag op, stak de S. Batang over, en begon de benting om te trekken. Reeds had zij een goed eind afgelegd, toen de vijand haar ontdekte en met alle beschikbare middelen, als kanonnen, lilla's, buksen, geweren en donderbussen op haar vuurde. Verscheidenen werden hierdoor gewond, doch de 25 uitgelezen schutters, onder den luitenant Niessen, deden dit vuur spoedig door hunne juiste schoten verflaauwen. Een gelukkig schot uit de versterking velde den grooten vlaggemast van den Panglima Besar, hetgeen door hem en de zijnen als een slecht voorteeken werd beschouwd

Toen de kolonne zich achter de benting in slagorde had gesteld, werkten zich de kruisbooten tusschen twee in de rivier geplaatste versperringen van niebong door, om de benting van voren aan te vallen. Doch bij de tweede versperring gekomen, woei reeds de Nederlandsche vlag op de vijandelijke benting. De kolonne was namelijk steeds voortrukkende gekomen aan de gracht der hoofdbenting welke niet doorwaadbaar, maar ook niet te breed was om met een goeden sprong de overzijde te bereiken. Drie officieren, de luitenants-ter-zee Scholten van Aschat, Tuckerman en Tindall gaven het voorbeeld en sprongen over de gracht, waarop dadelijk de matrozen volgden. De 25 man onder den 1sten luitenant Niessen vormden eene reserve. De genoemde officieren trachtten dadelijk de versperring voor de poort der benting open te hakken. De fuselier Wolff, die tegen de gegeven bevelen, zijnen moed alleen raadplegende, mede was opgerukt, drong tot aan de poort door, beklom haar, doch stortte, gevaarlijk gewond, van boven neder. De matroos Hansen van Zr. Ms. brik *de Haai* nam daarop dadelijk een gevaarlijken post in, plantte er eene Nederlandsche vlag en bleef, niettegenstaande het hevige en van nabij op hem gerigte vuur met de grootste koelbloedigheid en ongedeerd van daar op de vijanden vuren, tot dat het gelukte de poort onder den voet te krijgen, waarop genoemde officieren aan de spits hunner manschappen de benting binnendrongen.

Onderwijl was een gedeelte der vijanden door eene andere poort uitgebroken en viel onze troepen in de zijde aan. Zij werden echter zoo goed ontvangen, dat zij met achterlating van verscheidene dooden in aller ijl een goed heenkomen zochten.

Binnen de benting ontstond nu een kort, doch woedend gevecht; waarbij verscheidene der onzen, zoomede der Boeginezen gewond werden, doch hetwelk eindigde met de overhaaste vlugt der vijanden, welke aan de andere zijde der benting door de kruisbooten nog vreesselijk gehavend werden.

De Panglima Besar werd zieltogende gevonden onder een afdak in het bijzijn van eene zijner vrouwen. Weldra gaf hij den geest. Alle overige hoofden en orang brani's kwamen bij deze gelegenheid om of werden gevangen genomen. Het aantal der op dezen dag gesneuvelde vijanden kan op minstens 70 geschat worden. 16 Europeanen werden gewond en daaronder 3 zeer zwaar. De luitenant ter zee 2de klasse Scholten van Aschat kreeg een lans- of krisstoek; de luitenant ter zee Bunnik had het behoud van zijn leven te danken aan een blikken doosje met pistoolkogels, waartegen een geweerkogel afschampte, die anders in zijne borst zoude gedrongen zijn. Een lillakogel sloeg het gevest van zijnen sabel krom.

Een kwart uur na de inname der benting kwam de luitenant ter zee 1ste klasse A. J. Kroef aldaar aan en stelde onmiddellijk orde op al hetgeen, wat dienstig kon zijn om de behaalde voordeelen te verzekeren.

Bijzondere vermelding verdienen ook de officieren van gezondheid der 2de en 3de klasse Cramer van Baumgarten en P. S. Veltkamp, wier ijver niet genoeg te prijzen is.

's Avonds omstreeks 7 ure trachten eenige Illano's onder begunstiging der duisternis in de benting te dringen om amok te maken. Zij werden afgeslagen, doch met verlies van een onderofficier, den zeilmaker van Zr. Ms. schoenerbrik *Padang*, die een lillakogel in den buik ontving.

Hierop nam het slechten der vijandelijke bentings en huizen een aanvang. Den 13den November verliet de kommandant het tooneel der krijgsbedrijven, zijnde eene maand nadat onze krijgsmagt zich op de S. Sampe had vertoond, in welk tijdsverloop van al de grootheid en het vertrouwen op zijne magt van den Panglima Besar niets is overgebleven dan een 40tal in gebrek en ellende ronddolende aanhangers, die van lieverlede òf hun einde in de moerassen zullen vinden, òf door de in S. Reteh gestationeerde magt met behulp der bevolking zullen worden opgevat.

Het is onnoodig het groote resultaat te omschrijven dat door de betoonde volharding, beleid en onversaagden moed der kleine doch dappere schaar is verkregen. Boven aller lof verheven is het geduld en het beleid, waarmede de kommandant tallooze moeijelijkheden, zoowel door het terrein, als door de alles overtreffende onverschilligheid zijner inlandsche hulptroepen veroorzaakt, heeft weten te overwinnen.

De expeditie tegen Reteh is een feit, waarop de Nederlandsche marine zich te regt kan beroemen.

— Den 11den December is de telegraaphlijn van uit Banjoemaas door de Dajaloehoor en het Cheribonsche gelegd.

De lijn van Tjilatjap zal binnen weinige dagen gereed zijn, terwijl die van Banjoemaas naar Bagelen almede tot stand is gekomen.

Den 30sten December ll. is Soerabaja met Soerakarta over Madioen en Kediri door middel van den telegraaph verbonden.

Al de groote lijnen van het ontworpen telegraaphnet over Java zijn nu gelegd.

Dit gunstig resultaat is verkregen, dank zij de ijver en voortvarendheid van den bekwamen ingenieur, den heer Groll, wien daardoor en door de beleidvolle wijze waarop hij vele moeijelijkheden wist te overwinnen, alle eer toekomt.

Batavia, 31 December. — *Bagelen.* — Ten gevolge van zware regens en daardoor plaats gehad hebbende overstroomingen zijn in deze residentie 3313½ bouw rijstvelden en 1014¾ bouw indigo-aanplantingen onder water geraakt.

Van de rijstvelden, waarvan 1714½ bouw tot de Rendengan- en 1399 bouw tot de Bonorowo-aanplantingen behooren, zijn 2150¾ bouw geheel uitgestorven.

Van de 1014¾ bouw indigo-velden zijn slechts 106 bouws uitgestorven, welke schade weder hersteld is door nieuwe aanplantingen.

Lampongsche districten. — In de 4 margas is de bevolking er toe overgegaan om bij de bewerking der sawahs van den ploeg gebruik te maken; 400 ploegen werden op verzoek der hoofden aangevraagd.

In de Semangkabaai en in de afdeelingen Sekampong en Toelang Bawang is de vaccine ingevoerd.

Het hoofd in de Semangkabaai, Orang Chalipa, heeft zich met twee zijner vrouwen en 4 kinderen uit eigen beweging laten vaccineren.

Palembang. — De berigten uit de Beneden-divisien zijn gunstig; de bevolking was ijverig bezig met het planten der padi, hetgeen door de menigvuldige regens zeer begunstigd werd. Ook in de Boven-divisien ging het bewerken der rijstvelden ijverig voort.

De van de van Batavia gezonden pitten verkregen monsters van gezuiverde uitheemsche katoensoorten schijnen van eene goede qualiteit te zijn. De aanvankelijk verkregen gunstige uitkomsten welke de proeven in de Lematang Ilier, zoowel met de New-Orleans- als andere uitheemsche katoensoorten hebben opgeleverd, doen verwachten dat de bevolking zich hoe langer hoe meer uit eigen beweging op die cultuur zal toeleggen.

Billiton. — De aanhoudende regens gedurende de maand November, hoewel voordeelig voor den mijnarbeid, hebben echter grootendeels het branden der ladangs belet, hetgeen voor het aanplanten van rijst ongunstig was.

In alle mijnen werd gewerkt.

Batavia 4 Januarij. — Wij zijn in de gelegenheid gesteld het volgende mede te deelen nopens de aanleiding tot en het doel van de op handen zijnde expeditie tegen het rijk van Boni.

Vooraf zij een woord gezegd over de verhouding van dat rijk tot het Nederlandsch-Indisch Gouvernement.

Boni behoort tot de oudste bondgenooten van het Gouvernement op Celebes. In de 17de eeuw werd het door de krachtdadige tusschenkomst van de Oost-Indische Compagnie en onder het beleid van den

Bijvoegsel tot de *Nederlandsche Staats-courant* van
Dingsdag 1 Maart 1859, n°. 51.

Admiraal Speelman bevrijdi van het juk van het magtige rijk van Goa, dat Boni geheel had ten onder gebragt. Ten gevolge hiervan kreeg Boni, bij het Bongaaisch contract van 18 November 1667, deszelfs volle onafhankelijkheid terug.

Gedurende de Britsche overheersching op Celebes was de verhouding met Boni niet gunstig. Bij de wederoptreding van het Nederlandsch gezag werd dit beter, doch spoedig rezen er weder punten van geschil, en Boni trad aanvankelijk niet toe tot het zoogenaamd Bongaaische contract te Oedjoeng Pandang vernieuwd, van 7 Augustus 1824, waarbij de onderlinge verhouding van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement en de Celebesche vorsten geregeld werd.

Vijandelijkheden werden door Boni gepleegd en dit was de aanleiding tot de militaire expeditie tegen dat rijk onder den generaal van Geen, in 1824.

In eene reeks van gevechten werd de Bonische magt geslagen, hetgeen werd bekroond door de inname van de hoofdplaats.

Hoezeer sedert dien tijd geene vijandelijkheden meer door Boni werden gepleegd, trad dat rijk echter eerst op 13 Augustus 1838 toe tot het Bongaaisch contract te Oedjong Pandang vernieuwd, waardoor het het Nederlandsch-Indisch Gouvernement erkende als het eerste hoofd en de schuts- en beschermheer van het Celebesche bondgenootschap.

Bij de optreding van den koning Ahmad Saleh Aroeng Poegi werd deze toetreding vernieuwd, bij eene acte van 26 October 1846.

Niettegenstaande bij al deze overeenkomsten de regten en verpligtingen van Boni duidelijk omschreven en door hetzelve voor de opvolging beëdigd waren, toonde Boni in de laatste jaren eene sterke neiging tot verkrijging van suprematie over de Celebesche vorsten en volken, en tot verkoeling der vriendschappelijke verhouding tot het Gouvernement, die zelfs oversloeg tot daadwerkelijke beleediging.

De voornaamste zaken, waarin Boni reden tot regtmatige klagten gaf, komen neder op het volgende.

Bij het voren aangehaald Bongaaisch contract van 18 November 1667 had de koning van Goa ook afstand gedaan, ten behoeve van den Sultan van Ternate, van alle gepretendeerde regten van eigendom op de landen aan de Oostkust van het eiland Celebes gelegen, en die van oudsher aan de Kroon van Ternate behoorden.

Later geraakte de Oost-Indische Compagnie in oorlog met Ternate, dat overwonnen werd en, bij een vredestractractaat van 7 Julij 1683, dat later herhaaldelijk vernieuwd is, de souvereiniteit ook over de boven bedoelde landen afstond aan de compagnie.

Hoezeer nu Boni geen schijn van regt had op die landen, die hetzelve zelfs nimmer wettig had bezeten, deed het sedert eenige jaren pogingen, om aldaar gezag te verkrijgen en zond tot dat einde stedehouders derwaarts.

Dit had vertoogen van de zijde van het Nederlandsch Bestuur te Macassar ten gevolge, die, na de ontzenuwing van vele aangevoerde redenen, den koning van Boni eindelijk bij brief van 12 October 1850, deden erkennen, dat hem werkelijk uit de nagelaten schrifturen zijner voorouders niet was gebleken, dat de landen op de oostkust van Celebes immer aan hem zouden zijn afgestaan.

Naauwelijks een jaar later schreef de koning echter aan den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, dat hij geen afstand van zijne aanspraken op die landen had gedaan, zoodat hij zijne vermeende regten daarop weder wilde handhaven. Zelfs bleef hij daarbij volharden, nadat de Gouverneur-Generaal, bij brief van 12 Mei 1852, den koning had geschreven, dat het niet noodig was het onbetwistbaar regt van het Gouvernement op de uitoefening van het souverein gezag in die landen nader te betoogen, daar dat regt, blijkens de vigerende contracten, door het erkende regt van overwinning volkomen gewettigd werd, en dat het Gouvernement onherroepelijk bleef volharden bij het besluit, om het gezag in die landen in handen te nemen, en des noods met klem te handhaven, zoodra dit noodzakelijk zou worden geacht.

De voordacht van Boni om het Nederlandsch-Indisch Gouvernement te trotseren en oppermagt over de Celebesche vorsten te verkrijgen, bleek nog uit eene andere omstandigheid.

Het is gewoonte op Celebes, dat bij zekere plegtigheden de vorsten al hunne onderhoorige grooten of schat- of huldepligtige vasallen tot de bijwoning daarvan uitnoodigen en daartoe een zekeren vorm bezigen, die aanduidt, dat de uitnoodiging komt van eenen meerdere aan eenen mindere. Zoodanige uitnoodigingen werden in 1854 door Boni gerigt aan een aantal vorsten van Celebes, hetgeen geheel strijdig was met art. 3 van het Bongaaisch contract, te Oedjoeng Pandang vernieuwd, van 1824, waarbij uitdrukkelijk alle superioriteit tusschen de contracterende partijen is buiten gesloten.

Geen of zeer weinigen der genoodigden hebben dan ook aan de oproeping voldaan, maar het opzet van Boni bleek duidelijk, toen de vorst, in antwoord op een verzoek om inlichting deswege van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, schriftelijk verklaarde dat hij de uitnoodigingen had gerigt aan de vorsten, als aan zijne paseadjengangs, dat is: vasallen, tevens bloedverwanten. En tot deze vasallen rekende Boni niet alleen de geheel van hem onafhankelijke Celebesche vorsten, maar zelfs die van Tanette, hoezeer dat rijk in 1840 door het Gouvernement is veroverd en sedert slechts in leen aan deszelfs bestuurders is afgestaan.

Als of al deze staatkundige vergrijpen niet voldoende waren om bestraffing door het Nederlandsch-Indisch Gouvernement uit te tarten, voegde Boni daarbij nog verschillende daadwerkelijke beleedigingen. Zoo liet de koning van Boni zich jegens eenen zendeling van den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden uit, dat hij, kort te voren, aanvechting had gevoeld, om eenen anderen zendeling van den gouverneur het hoofd voor de voeten te leggen, alleen omdat hij was hoofd der Endenezen te Macassar en de Endenezen vroeger als de geringste slaven van Boni werden aangemerkt. Zoo liet de koning ook eenen zendeling van het Gouvernement ettelijke dagen wachten alvorens te worden toegelaten, om eerst eenen zendeling van den sulthan van Boeton te ontvangen, niettegenstaande, volgens het contract van 1824, het Gouvernement het eerste hoofd en de schut- en beschermheer van het Bongaaisch verbond is.

Bij deze reeks van beleedigingen heeft Boni eindelijk nog gevoegd den opzettelijken hoon der Nederlandsche vlag, in zijn gebied en aangrenzende wateren aangedaan, door een algemeen bevel tot het omgekeerd voeren van die alom geëerbiedigde vlag.

Herhaalde vertoogen, met omschrijving der beteekenis die de Europesche mogendheden aan hunne vlag hechten, werden dienaangaande door den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden bij Boni voorgebragt, door zonder het minste resultaat. Niettegenstaande Bonische rijksraden, in tegenwoordigheid der regerende koningin van Boni, het bestaan van een gebod, onder bedreiging van straf, tot het omgekeerd voeren der Nederlandsche vlag erkenden, en niettegenstaande door een aantal personen was gezien dat die vlag werkelijk zoo gevoerd werd, bleef Boni weigeren andere inlichtingen te geven, dan het leugenachtige voorwendsel van onwetendheid dat dit zou plaats hebben.

En al deze trouweloosheden en beleedigingen zijn gepleegd door een rijk, welks vorsten herhaaldelijk in hunne brieven gewagen van hunne vriendschappelijke gevoelens en van de onwaardeerbare diensten, die de Oost-Indische Compagnie aan hunne voorgangers en aan hun rijk bewezen heeft. Zoodanige volhardende miskenning kon niet langer geduld worden, zonder ook andere hooghartige bestuurders in den waan te brengen, dat men het Nederlandsch-Indisch Gouvernement straffeloos kan tarten en beleedigen.

Daarom heeft het Gouvernement besloten eene laatste vredelievende poging te doen, om Boni tot inkeer te brengen en herstel van grieven van hetzelve te erlangen.

De vice-president van den Raad van Nederlandsch Indie, P. J. B. de Perez, die vroeger als gouverneur van Celebes en onderhoorigheden veel met Boni in aanraking geweest, is met de politieke leiding der aangelegenheid belast, en zal, als gouvernements-commissaris voor Celebes en onderhoorigheden, zich in de eerste plaats naar Boni begeven, om van het landsbestuur, binnen zekeren termijn, te eischen volledig herstel en voldoening voor de aangedane beleedigingen en waarborgen voor de toekomst.

Mogt Boni daaraan overhoopt niet toegeven, dan zal het de taak zijn van onze dappere krijgsmagt om het met de wapenen daartoe te dwingen.

De daartoe bestemde en eerstdaags vertrekkende magt staat onder bevel van den generaal-majoor E. C. C. Steinmetz, en is zamengesteld als volgt:

Landmagt: het 3de, het 10de en het 14de bataillon infanterie; een eskadron cavalerie; eene halve 6 pond. en eene halve 3 pond. batterij; eene compagnie sapeurs.

Zeemagt (onder bevel van den kapitein ter zee B. H. Staring): Zr. Ms. stoomschepen *Groningen*, *Gedeh*, *Amsterdam*, *Merapi*, *Phoenix*, *Madura*, *Celebes*, en *Admiraal van Kinsbergen*, Zr. Ms. korvet *Medusa* en schoeners *Sylph*, *Lansier* en *Rembang*, benevens zes kruisbooten.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Februarij.	Rivieren.	Waarnemings-punten.	Rivierhoogte: boven of beneden Amst. peil.	Rivierhoogte: boven of beneden de nul der oude schaal.	Tijdstip.	In 24 uren: gewassen.	In 24 uren: gevallen.
27	Boven-Rhijn	*Keulen*,	+ 37.89	+ 2.04	8 ure	"	0.10
27	Waal	*Nijmegen*,	+ 8.27	+ 2.05	8 "	"	0.07
27	Neder-Rhijn	*Arnhem*,	+ 8.30	+ 1.39	8 "	"	0.08
27	Geldersche IJssel	*Westervoort*,	+ 8.82	+ 1.45	8 "	"	0.07
26		*Maastricht*, (brug)	+ 42.90	+ 0.70	8 "	"	0.05
26	Boven-Maas	*Maastricht*, (hoofdsluis)	+ 42.40	"	8 "	"	0.08
27		*Grave*	+ 6.50	+ 1.65	8 "	"	0.08
27	Nieuwe Maas	*Brielle*	+ 1.29	"	H. W.	0.80	"
			+ 0.45	"	L. W.	1.03	"

Met dit en de twee vorige nommer der *Staats-courant* worden verzonden vel 145—156 van het Bijblad II, inhoudende het verslag van het verhandelde in de zittingen der Tweede Kamer van 24, 25 en 26 Februarij jl.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de *Oostelijke pyramidale Ton* van den *Banjaard*, welke blijkens aankondiging van den 5den dezer van haar ankertuig was weggeslagen, is herplaatst.

's Gravenhage, den 14den Februarij 1859.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

Directie *Willemsoord*.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 14den Maart 1859, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Minister van Marine, aan het locaal van het Departement van Marine te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

1°. het Leveren van den in 1859 benoodigden Metselsteen voor den Herbouw van het Oude Dok op het Maritime Etablissement Willemsoord, in twee perceelen; en

2°. het gedeeltelijk inwendig Afbreken van het voornoemde Oude Dok, en het daar binnen Bouwen van een Nieuw Droog Dok, met de Leverantie van een gedeelte van de daartoe noodige Bouwstoffen en van al de Arbeidsloonen.

Deze Aanbesteding geschiedt overeenkomstig artt. 8 en 28 der betrekkelijke Bestekken, die ter lezing liggen aan het locaal van het Departement van Marine, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordholland, bij de Directien der Marine te Willemsoord, Amsterdam, Hellevoetsluis, en Vlissingen, en verder op die plaatsen waar gewoonlijk de Bestekken van 's Rijks Waterstaatswerken nedergelegd worden.

Gedurende de acht de besteding voorafgaande dagen wordt aanwijzing in loco gegeven, terwijl nadere informatien zijn te bekomen bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. G. van Gendt, te Haarlem, en bij den Ingenieur J. Strootman, te Nieuwe Diep.

's Gravenhage, den 28sten Februarij 1859.

De Minister van Marine,
J. S. Lotsij.

, Uit hoofde van de Verbouwing tot uitbreiding der Localen voor de verzameling van Scheepsmodellen enz., bij het Departement van Marine, zal deze Verzameling, tot nadere aankondiging, niet voor het Publiek te bezigtigen zijn.

's Gravenhage, den 22sten Februarij 1859.

Provincie *Zuidholland*.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 14den Maart des jaars 1859, des voormiddags ten 11½ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Zuidholland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:

het Afdammen, Droogmaken en Drooghouden van de fundering der Buitenwaterkeering van de Gouwesluis onder Alphen, in beheer bij de Provincie, het uitbreken en vernieuwen van een gedeelte der fundering, benevens het maken van een paar Sluisdeuren, met de levering der daartoe benoodigde Bouwstoffen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving, volgens § 41 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Dingsdag vóór de Besteding, des morgens ten tien ure, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. A. Beijerinck te 's Gravenhage, bij den Ingenieur J. F. Angier aldaar, en bij den Opzigter van den Waterstaat J. J. Spruyt te Bodegraven.

's Gravenhage, den 23sten Februarij 1859.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd
VAN DER HEIM.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Deventer zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, Aanbesteden:

1°. het eenjarig onderhoud der Metsel-, Timmer- en Aardewerken en der Beplantingen;

2°. het herstellen van Muren;

beide onder het beheer der Genie te Deventer.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden den zevenden Maart 1859, ten elf ure, in het Logement de Keizerskroon te Deventer, alwaar van den vijf en twintigsten Februarij 1859 de Bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Deventer.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Utrecht zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het onderhoud van de Aardewerken en Beplantingen onder het beheer der Genie te Utrecht.

Deze Aanbesteding zal geschieden den tienden Maart 1859, des morgens ten elf ure, in het Hôtel de l'Europe, bij den Logementhouder A. van Stuivenberg aan het Vreeburg te Utrecht, alwaar van den 2den Maart 1859 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Utrecht.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

, De Burgemeester van Goedereede roept bij deze, ter voldoening aan Art. 555 van het Wetboek van Koophandel, voor de tweede maal op elk en een iegelijk die vermeenen mogt ter reclame geregtigd te zijn tot het provenu van de ondergenoemde, uit zee aangebragte en aangespoelde goederen, om zich ten spoedigste, onder overlegging der vereischte bewijzen, franco aan den ondergeteekende te adresseren, als:

327 Bos Hoepels, een Anker, eenig IJzer, Hout en andere geringe Scheepsvoorwerpen.

De Burgemeester voornoemd,
GOEKOOP Dz.

GEREGTELIJKE AANKONDIGING.

BEKENDMAKING.

Bij Contract, verleden voor den Notaris *Hubert* te 's Hertogenbosch, en getuigen, den 11den Februarij 1859, behoorlijk geregistreerd en ingeschreven ter Griffie der Arrondissements-regtbank van 's Hertogenbosch voornoemd, den 24sten derzelfde maand, is tusschen de Heeren *Bernardus Welsch*, Koopman, wonende te 's Hertogenbosch, en *Franciscus van Calker*, Expediteur, wonende te Engelen, aangegaan eene Vennootschap ter uitoefening eener geregelde Vaart op het Zuid-Willemskanaal van 's Hertogenbosch en Maastricht, vice versa, ter vervoer van Goederen, onder de Firma van: „Societeit van Navigatie op de Zuid-Willemsvaart," waarvan de hoofdzetel is gevestigd te 's Hertogenbosch, en zulks voor eenen onbepaalden tijd, aanvang genomen hebbende den 2den Januarij 1859, het vermogen aan elk der Vennooten voorbehouden om dezelve telken jare te kunnen doen eindigen, mits elkander in dat geval twee maanden voor het eindigen van het ingetreden jaar behoorlijk opzegging doende;

en is daarbij tevens Ontbonden de vroegere Vennootschap, laatst bestaan hebbende tusschen de beide bovengenoemde Contractanten en den Heer *Matthijs Wenmakers* te Maastricht, opgerigt bij Acte, verleden voor gemelden Notaris *Hubert*, te 's Hertogenbosch en getuigen, den 19den Mei 1843, behoorlijk geregistreerd.

, Bij Acte, op den 24sten Februarij 1859 voor den te Zutphen residerenden Notaris Mr. *M. J. van Löben Sels* en getuigen verleden, behoorlijk geregistreerd, is tusschen de Heeren *Dirk Lambertus van Elk*, Grutter, en *Diederik van Elk*, Particulier, beiden wonende te Zutphen, onder de Firma *Gebroeders van Elk*, te Zutphen, aangegaan eene Vennootschap tot het daarstellen eener Stoom-meelfabriek, tevens met het doel om in die waren zoodanigen Handel te drijven, als welke maar eenigzins tot dit vak kunnen gebragt worden. Zij heeft een aanvang genomen op den 1sten Mei 1858, en zal onafgebroken voor een onbepaalden tijd voortduren, onder gehoudenheid der Vennooten, om, wanneer zij deze Vennootschap willen doen ophouden, elkander hiervan twaalf maanden te voren schriftelijke opzage te doen.

Deze Vennootschap zal gedreven worden in het huis staande naast de grutterij van den eersten Heer Vennoot, op den hoek der Beuken- en Sprongstraat te Zutphen. Beide Heeren Vennooten zullen belast worden met het bestier der zaak, als daar zijn: het ontvangen en uitgeven van penningen der Vennootschap toekomende, het inkoopen van granen enz.; alle betalingen, geldopnemingen, borgtogt, het geven van kwijting voor de zaak zal niet anders dan door beide Heeren Vennooten kunnen geschieden; de tweede Heer Vennoot is nogtans belast met het houden der boeken, het schrijfwerk en de briefwisseling.

, Bij notariele Acte, op den 26sten November 1858 te Rotterdam gepasseerd, is tusschen de Ondergeteekenden *Pieter den Uijl*, Koopman, wonende te Gouda, en *Abraham Nortier*, Commissionair, wonende te Middelburg, aangegaan eene Vennootschap tot de uitoefening van den Handel in Kaas en andere Artikelen, zijnde eene voortzetting der zaken door den Eerst-ondergeteekende alleen gedreven wordende, onder de Firma van *den Uijl en Nortier*, welke zal zijn gevestigd te Gouda en waarvan beide Vennooten de teekening zullen hebben in alle zaken de Vennootschap betreffende, doch niet tot het opnemen van gelden, het aankoopen van of speculeren in publieke fondsen, het doen van in- of verkoopen op crediet of op termijnen, het aangaan van borgtogten en dergelijke contracten, als wordende daartoe de privé handteekening van beide Vennooten vereischt. De Vennootschap is aangegaan voor 5 jaren, aanvang zullende nemen den 1sten Maart 1859 om alzoo te eindigen met den laatsten Februarij 1864, indien een der Vennooten het einde alsdan mogt verlangen en zulks 6 maanden bevorens schriftelijk zal hebben te kennen gegeven, bij gebreke waarvan de Vennootschap gerekend wordt voor 5 jaren te zijn gecontinueerd en welke continuatie voor 5 jaren telkens zoo lang zal blijven voortgaan, tot dat eene schriftelijke waarschuwing als boven is geschied.

Wordende deze bekendmaking gedaan ingevolge Art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

P. DEN UIJL.
A. NORTIER.

, Die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen *Jan Hoeve* of *Jan Hendrikszoon Hoeve*, gewoond hebbende en overleden te Zunderdorp, Gemeente Nieuwendam, den 27sten December 1858, worden verzocht daarvan opgaaf of betaling te doen vóór of op den 1sten April 1859, ten kantore van den Notaris *P. Schellinger*, te Nieuwendam, en roepen de Erfgenamen bij deze, op de gemeenlijke zoo bekende als onbekende Schuldeischers van den overledene om op Vrijdag den 8sten April 1859, des voormiddags ten 10 ure, te verschijnen ten gemelden Kantore, om aan dezelve Rekening en Verantwoording van hun beheer af te leggen en de Schuldvorderingen te voldoen, voor zooverre het bedrag der Nalatenschap toereikende zal zijn.

, Alle zoo bekende als onbekende Schuldeischers der Echtelieden *Arie Turkenburg* en *Maria Verhaar*, gewoond hebbende en ten gepasseerden jare te Diemen overleden, en wier Nalatenschappen ter voldoening aan het voorschrift der Wet zijn aanvaard onder het voorregt van Boedelbeschrijving, worden bij deze Opgeroepen om inzage te nemen van de Rekening en Verantwoording wegens het over dezelve gehouden beheer, die tot dat einde voor hen ten Kantore van den Notaris *Strengman*, te Amsterdam, zal zijn nedergelegd van Maandag 21 Februarij tot Zaturdag 5 Maart 1859; zullende, zoo daartegen geen verzet heeft plaats gehad, onverwijld daarna tot de uitbetaling worden overgegaan.

, De bekende en onbekende Schuldeischers van wijlen *Antje Schuil*, weduwe van *Cornelis Zwart*, gewoond hebbende te Akersloot, en aldaar overleden den 11den November 1858, worden Opgeroepen om op Donderdag den 10den Maart 1859, des middags ten 12 ure, te verschijnen ten Kantore van den Notaris *J. Schoehuizen* te Alkmaar, ten einde aan te hooren de Rekening en Verantwoording van de Beneficiaire Erfgenamen; zullende, bijaldien alsdan geen verzet plaats heeft, dadelijk worden overgegaan tot uitbetaling, voor zoover het bedrag der Nalatenschap toereikend zal zijn.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

MAANDAG 28 FEBRUARIJ 1859.

Amsterdam.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2½	63⅛	63⅜	63 3/16
Dito dito	3	75⅜	—	—
Dito dito	4	96 15/16	97¼	97
Syndicaat	3½	92¾	93	—
Handel-maatsch.	4½	141 3/16	—	—
BELGIË. Bij *Rothschild*	2½	—	—	—
RUSL. Bij *Hope en Co.* 1798 en 1816	5	103 3/16	103½	—
Dito 1828—1829	5	101⅞	—	—
Dito 1840	4	84⅜	—	—
Stieglitz	4	84½	—	—
Dito 1854	5	—	—	—
Dito 1855	5	100	—	—
Engelsche	4½	—	—	—

	pCt.			
SPANJE. Nieuwe 3% thans	1½	29½	29⅝	—
Amortisable		—	—	—
Buitenlandsche	3	—	—	—
Binnenlandsche	3	40	—	—
PORTUG. Te Lond.	3	45¼	—	—
OOSTENR. Metall. 1816—1852	5	64¼	65	65
Dito Zilv. Nation.	5	66¼	67	67
Dito Zilver 1849-1854	5	76¾	77⅛	77
Dito 1847-1852	2½	33½	33¾	—
MEXICO. Londen	3	—	—	—
GRENADA id.	2¾	—	—	—
VENEZUELA id.		—	—	—
Uitgestelde		—	—	—

Londen.

Consols	3	pCt.	95¾
Mexico			19⅝
Dito	3	"	19⅝
Spanje	1½	"	30
Venezuela			
Uitgestelde			—
Grenada			—

Antwerpen.

Metalliek	3	pCt.	67
Nat. Metalliek	5	"	69
Binnenl. Spanje	3	"	40¼
Spanje	1½	"	29⅝
Crédit Prost.			278

Parijs.

Fr. rente	3	pCt.	68.00
Fr. Créd. Mob.			775
Binnenl. Spanje	3		40
Spanje	1½		29¾
Russische Spoorwegen			507.50

Weenen.

Metalliek	5	pCt.	73.50
Idem Nationaal			76.00
Wissel Londen			109.25

TE 'SGRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.